

Vogelvereniging

Noordwijkerhout en Omstreken.

Opgericht 8 mei 1957

20e JAARGANG

De Kolibri

Mei 2014

BESTUURSPAGINA V.V. DE KOLIBRI

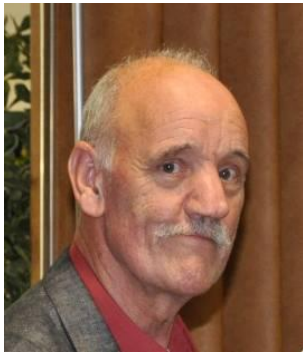
ERELID: Piet vd Berg LEDEN VAN VERDIENSTE Henk Haasnoot Ben Zwetsloot Con van der Ven	Lidmaatschap Volwassenen 32euro AOW 27 euro Jeugd tot 17 j 16 euro Gastlid/ieugd 20/15 euro	KvK nummer; V 40445820 Verenigingscode NbvV; N16 Bankrek nr 34.69.04.811 Oplage maandblad 150 stuks
Voorzitter B.J. Zwetsloot (Ben) Boekhorstlaan 42 2215 BD Voorhout 0252-216636 benzwetsloot@live.nl	Secretaris / Redactie A.A. Ooms (Arno) Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout 06-44048090 secretaris@dekolibri.com	Penningmeester O. Rinzema (Oege) Componistenlaan 45 2215 SN Voorhout 0252-220646 rinze002@planet.nl
Algemeen Commissaris W. Anthonissen (Willem) Andellaan 20 2211 JV Noordwijkerhout 0252-375668 geen E-mail	Ledenadministratie H. Nederpel (Hennie) Leidsevaart 192 2211 WE Noordwijkerhout 0252-340860 ledenadministratie@dekolibri.com	Ringcommissaris C.G.A. vd Ven (Con) Kievitshorn 10 2211 LJ Noordwijkerhout 0252-374150 ringencommissaris@dekolibri.com
Materiaalcommissaris / PR Coördinator Vogelbestand H.J. Haasnoot (Henk) Guldemondvaart 23 2211 JA Noordwijkerhout 0252-377097 h.haasnoot@kpnplanet.nl	Prijzencommissie T. Zwetsloot (Toos) / M. Elstgeest (Mies) van Gendlaan 37 2121 WW Bennebroek 023-5848543 mies.elstgeest@online.nl	Contactpersoon Advertenties A.A.M. Weijers (André) Havendwarsstraat 5 2211 GG Noordwijkerhout 0252-375057 andreweijers@ziggo.nl
Coördinator Unity teletekst 341 J.J. Duivenvoorden (Jan) van Iersellaan 35 2211 HG Noordwijkerhout 0252-374409 jduivenvoorden@ziggo.nl	Coördinator Vogelmarkt P. vd Berg (Piet) Helmstraat 16 2211 PG Noordwijkerhout 06 24877001 geen E-mail	Vogelmarktwerkgroep Piet vd Berg O / M Gerrit Wesseling O Theo Hogervorst O Martien van Gent O / M Willem Anthonissen O Rob Westgeest O J. Floris M E Hulsebosch M

www.dekolibri.com

Webbeheer Arno Ooms Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout secretaris@dekolibri.com	Maandbladbezorgers; H. Haasnoot, A. Weijers, C. de Mooij, J. Floris, S. Rinzema en E. Hulsebosch.	In geval van overgenomen artikelen is de vereniging niet aansprakelijk. Alle ingezonden kopy blijft voor verantwoording van de auteurs.
---	---	--

Uitgifte maandblad juni 2014 medio
31 mei 2014

KLEURRIJK,

Als ik door mijn raam naar buiten kijk lijkt het wel klein keukenhof, met al die mooie kleuren in onze tuin. Afgelopen december had ik een heel aantal bloembollen van een exporteur gekregen, ze waren over en ze gingen toch de vlikobak in. Een grote plek in de tuin is beplant met alle maal tulpen en narcissen van verschillende kleur en variëteit. Nu ze gaan kleuren is het genieten geblazen. Zo is het momenteel ook in de streek. Via google kan je

de meest kleurrijke landschappen bewonderen, en als je onderweg bent moet je goed opletten dat er niet iemand op de rem trapt, als hij weer een gekleurd bollentapijt tegen komt. Persoonlijk vindt ik dit de mooiste tijd van het jaar. Dit wordt mede veroorzaakt door dat ook mijn vogels aan het broeden gaan. De eerste eieren hebben zich al aangekondigd en ik hoop er nog meer te ontvangen. Het mooie weer maakt de mannen gek en de poppen zijn er al of niet al aan toe. Een prachtig gezicht om het gade te slaan. Nu maar afwachten net als al die andere vogelliefhebbers wat voor moois het allemaal oplevert dit broedseizoen.

Afgelopen vrijdag avond was er nog een districtsvergadering. Ze hadden wel een heel foute datum gekozen. Dat bleek wel uit de opkomst, 50 % van de verenigingen waren maar aanwezig. Was er nog nieuws, ja het reglement voor de Bondshow wordt aangepast. De contributie gaat per 1-1-2015 met 2 euro omhoog. De wereldshow kwam nog aan de orde, er waren nog al wat dode c.q. vermiste vogels te betreuren. Op de algemene vergadering van de bond zal een afgevaardigde van ons district daar het woord over voeren. De beker voor de vereniging met de meeste nieuwe leden werd uitgereikt aan Spijkenisse met 12 nieuwe leden.

Met zoekt nog een kandidaat voor de districtstentoonstelling 2015. Het is een beknopte beschrijving van de vergadering verder meer en uitgebreider op onze ledenavond van 8 mei aanstaande.

Voor de presentatie over een rozenkwekerij in Ethiopië waren een 30 tal leden op af gekomen. Er was veel aandacht voor het onderwerp rozen en wat er zoal bij komt kijken om zoveel mensen aan het werk te zien. Zeker wat betreft de nodige zorg die daar bij komt. De reacties naderhand waren positief en men vond het geheel indrukwekkend. Ook de vogels ter plaatste hadden veel aftrek, en vele waren herkenbaar voor de aanwezigen. Mogelijk voor herhaling bij een nieuwe reis.

Piet van de Berg heeft pech want voor de derde maal dit seizoen moest hij met zijn mannen uitwijken naar een locatie in de Kerstraat voor de vogelmarkt. Afgelopen zaterdag was het ook weer zover. Toch was alles weer keurig verzorgd en kon een ieder weer genieten van de markt en voor de inwendige mens was ook weer alles aanwezig.

Vele bezoekers wisten de markt te vinden ondanks de vervroegde datum vanwege koningsdag op 26 april. Iedereen hartelijk dank voor de inzet.

8 mei aanstaande is er weer een ledenavond, en op 10 mei daar opvolgend gaan we met een grote groep op pad, de uitgaansdag van de Kolibri. Steeds meer mensen weten Henk te vinden. Maar liefst 27 mensen hebben zich opgegeven. Dus het wordt weer een kleurrijke groep, voor een te gekke dag.

Graag tot volgende keer,

B. Zwetsloot v.zr.

Agenda 2014 V.V. De Kolibri

08 mei	TT-vergadering Agenda <ul style="list-style-type: none"> - Opening - Mededelingen - Vorig verslag (zie maandblad januari 2014) - Lopende actiepunten vorige TT vergadering - Reglementen TT - Advertentiecampagne - Rondvraag - Sluiting	
10 mei	Uitgaansdag Dierenpark en Groentenveiling 8:00 uur Verzamelen bij Victorhuis 8:15 uur Vertrek	
31 mei	Vogelmarkt 12:00 tot 16:00 uur Locatie 't Victorhuis. Sporkenhout, maandagsewetering te Noordwijkerhout	
05 juli	Fietsdag + Barbecue bij Piet Lommerse	
26 juli	Braderie Noordwijkerhout	
30 augustus	Vogelmarkt	
04 september	Sprekersavond: Piet Onderdelinden, Kromsnavel	
13 september	Braderie Voorhout	
27 september	Vogelmarkt	
V.V. De Kolibri 2014	4	Noordwijkerhout

v.v." De Kolibri "

Unity

Teletekst pagina 341

Vergeet u zich niet aan te melden voor:
De Fietsdag (kom in de kooi) 5 juli overdag
De Barbecue bij Piet Lommerse 5 juli 's
avonds
Meldt u aan bij Henk Haasnoot.

Nieuw lid stelt zich voor....

Mijn naam is Thea Kortekaas en sinds vorig jaar lid van de Kolibri, aangemeld door Henk Haasnoot, die ik weer via Jan Duivenvoorden leerde kennen.

Jan is mijn vogeltjes leverancier en hem ken ik weer via zijn broertje Aad. Lekker belangrijk zul je denken, maar voor mij dus wel. Mijn kakariki kreeg een veel te lange snavel en er moest een stukje af en hoe doe je dat. Om dan maar gelijk naar een dierenarts te gaan, nee Jan bellen en die heeft me dus doorgestuurd naar Henk. Zodoende en dat is al weer een poosje geleden.

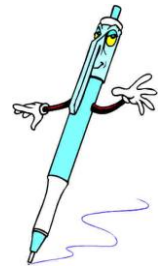
Nu na een aantal keer knippen en het weigeren om iets aan te nemen, heb ik Henk mij dus lid laten maken van de Kolibri. Zodoende krijg ik nu dus iedere maand een mooi boekje in de bus van de Kolibri, die ik dan ook lekker helemaal lees. Zo blijf ik ook op de hoogte van wat er zich afspeelt bij de vogeltjes.

Ik ga volgende keer weer verder en voor nu bedank ik Henk voor het knippen en Jan voor het in contact brengen met Henk.

De vereniging wens ik succes en ik ga gauw nog een keer wat schrijven.
(eerst kijken of mijn stukje word afgedrukt)

Vriendelijke groetjes,

Thea Kortekaas, Noordwijkerhout

Beste Vogelliefhebbers,

Voor ons dagje uit 2014 gaan we naar de
"Groenteveiling en Dierenpark in Tuitjenhoorn."

Datum: 10-05-2014

Uw dagprogramma is als volgt:

- 08:00 uur verzamelen bij 't Victorhuis
- 08:15 uur vertrek vanaf 't Victorhuis
- 10:00 uur Start bij Van Blankendaellpark met koffie en cake
- 10.30 uur Rondleiding van een half uur door het park waarna u op eigen gelegenheid de dieren nog kunt gaan bewonderen.
- 12.45 uur Vertrek naar de Broekerveiling
- 13:00 uur Lunch
- 14.00 uur Rondvaart
- 15.00 uur Veiling
- 16.30 uur Borrel met hapje
- 17.00 uur Einde Programma
- 18:45 terug bij 't Victorhuis

Kosten 20 euro per persoon. Jongleden gratis

Na afloop eten bij de Chinees in Voorhout, voor wie dat wil. |
(Dit wel op eigen kosten.)

Voor 20 april aanmelden bij Henk Haasnoot
Aangeven wie na afloop mee gaat eten.

**U bent van harte
welkom in ons
Dierenpark!**

Bescherming tapuit op de agenda

De tapuit is een sterk bedreigde Rode Lijst-soort. Door gebrek aan dynamiek van zee, wind en zand, de grote hoeveelheid stikstof in de bodem en de achteruitgang van het aantal konijnen is zijn favoriete leefgebied, open duinen met kale plekken, op veel plaatsen verdwenen. Het is daarom nodig dat op korte termijn geschikt broedgebied wordt geschapen. Dit kan onder andere door een uitgekiend begrazingsbeheer, zo bleek op de Themadag Tapuit van Vogelbescherming Nederland.

In het begin van de jaren zeventig broedde er nog 2.000 tot 3.000 paar tapuiten in Nederland; nu slechts 200 tot 250 paar. Waarom is dit aantal zo gedaald? Weten we genoeg om de huidige populatie te waarborgen en welke beschermingsmaatregelen horen daarbij? Om deze vragen te beantwoorden organiseerde Vogelbescherming Nederland 29 november 2013 een Themadag Tapuit. Ruim vijftig beheerders, onderzoekers en beleidsmakers van onder andere Sovon, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, De Vlinderstichting en PWN, kwamen in Castricum bij elkaar om kennis uit te wisselen. Met als doel: hoe beschermen we de tapuit?

Tapuit (foto: Luc Hoogenstein)

Vergrassing

Sinds 2006 doen Stichting Bargerveen en Sovon gezamenlijk onderzoek naar de achteruitgang van de tapuit in Nederland. Het aantal broedparen is sinds 1990 met bijna 90 procent afgenomen. De oorzaken zijn deels bekend: door vergrassing en afgenomen konijnpopulaties kunnen tapuiten niet meer uit de

voeten omdat hun lichaamsbouw aangepast is aan korte vegetatie. Maar er lijkt meer aan de hand te zijn: ook in ogenschijnlijk geschikte gebieden komen geen tapuiten meer voor. Mogelijk is de voedselsituatie in deze gebieden niet geschikt (een groot en gevarieerd aanbod aan insecten) of ontbreekt nestgelegenheid (konijnenholen). Op een aantal locaties vertonen embryo's bovendien regelmatig groeiafwijkingen en zijn er hoge concentraties dioxines aangetroffen in eieren. Niet één factor, maar een combinatie van verschillende factoren doet de tapuit de das om.

Plaatstrouw

Uit het populatieonderzoek is gebleken dat tapuiten bijzonder plaatstrouw zijn. Door een geringe mate van uitwisseling tussen de resterende populaties, is de omvang en de gezondheid van nog bestaande populaties, zoals die in de Kop van Noord-Holland, van enorm belang. De laatste, kleine populaties tapuiten zijn zeer kwetsbaar, onder andere door genetische verarming en door kans op calamiteiten, zoals overmatige, incidentele predatie.

Succes met begrazing

Dynamisch duinbeheer is op lange termijn belangrijk om het leefgebied van de tapuit te herstellen; het heeft echter pas na tientallen jaren een positief effect. Begrazing is een populaire beheermaatregel. Het leidt vaak tot een gedeeltelijk herstel van kortgrazige vegetatie en open plekken, maar niet altijd tot gewenst herstel van de populatie. Op Terschelling heeft Staatsbosbeheer op de Landerumer Heide echter succes met een uitgekiend, gefaseerd begrazingsbeheer met diverse soorten grazers: schapen, geiten, pony's en runderen. Het aantal broedende tapuiten steeg hierdoor, geheel tegen de landelijke trend in. Plaggen van vergraste duinen lijkt ook een goed alternatief om kortgrazige vegetaties te verkrijgen. Als noodmaatregel om de soort voor direct uitsterven te behoeden zijn afgelopen broedseizoen in twee populaties nestbeschermers geplaatst om predatie tegen te gaan. Overigens kan de PAS (Programmatiese Aanpak Stikstof) een deel van de oplossing zijn. Hiervoor stelt het Rijk middelen beschikbaar om de negatieve effecten van stikstof, zoals vergrassing, terug te dringen.

De Themadag Tapuit was de tweede in een driedelige serie van themadagen vanuit het Beschermingsplan Duin- en Kustvogels van Vogelbescherming. In maart 2014 volgt een Themadag Sterns.

Tekst: Ruud van Beusekom, Vogelbescherming Nederland

Foto: Luc Hoogenstein, Saxifraga

Wie zijn er jarig in deze maand?

Allen van Harte Gefeliciteerd !!

E.M. Pronk	Voorhout	01 mei
P. van Schooten	Voorhout	01 mei
S. Nasveld	Voorhout	03 mei
A.T.M. Bierman	Lisse	04 mei
Sophie Nasveld	Voorhout	04 mei
J.H.D. Witkamp	Noordwijkerhout	04 mei
S. Alsemgeest	Noordwijk	07 mei
Chr. vd Ven	Noordwijkerhout	08 mei
C. vd Valk	Noordwijkerhout	09 mei
J. Elsgeest	Bennebroek	10 mei
G.P.M. Ruigrok	De Zilk	10 mei
P. Brandt	Leiden	13 mei
Dex Geerlings	Noordwijkerhout	13 mei
J. Eikelenboom	Sassenheim	16 mei
H.J. Haasnoot	Noordwijkerhout	19 mei
R. Westgeest	Voorschoten	20 mei
B.J. Zwetsloot	Voorhout	22 mei
C.N.M. Jansen	Noordwijkerhout	23 mei
J.J.M. Klerk	Noordwijk	29 mei

Van der Niet

Dorpsstraat 46

2211GD Noordwijkerhout

tel:0252-372551

Ook voor al uw hengelsport
artikelen

Voor al uw
diervoeders
tegen scherpe
prijzen.

Veel dioxines in eieren grondfoeragerende zangvogels

Nadat eerder hoge concentraties dioxines aangetroffen zijn in eieren van tapuiten, blijken ook eieren van graspiepers en roodborsttapuiten vervuild. Onderzoek wijst uit dat deze vogelsoorten de dioxines zeer waarschijnlijk in Nederlandse natuurgebieden binnen krijgen bij het eten van bodembewonende insecten.

Vrouwtje tapuit met een kniptor (foto: Remco Versluijs)

Broedgebieden

Recent zijn hoge concentraties dioxines aangetroffen in eieren van tapuiten. Uit nieuw onderzoek blijkt dat ook in eieren van graspiepers en roodborsttapuiten vergelijkbaar hoge concentraties van dioxines aanwezig zijn. De in Nederland broedende vogels krijgen de dioxines vrijwel zeker binnen in de broedgebieden. Tot

dertig procent van de tapuiteneieren komt niet uit en bij alle drie de vogelsoorten treden embryonale afwijkingen op. Dit zijn effecten die door dioxines veroorzaakt kunnen worden.

Organisch materiaal

Dioxines binden aan organisch materiaal. Ondergronds levende insecten die door tapuiten en andere zangvogels worden gegeten, hopen deze dioxines op in hun lichaam. Hoe langer de insecten in de bodem verblijven hoe hoger het dioxinegehalte is. In zeven natuurterreinen verspreid over Nederland (Zuid-Holland, Noord-Holland, Friesland, Drenthe, Noord-Brabant en Limburg) werden dioxines aangetroffen in larven van rozenkevers, een belangrijke prooi voor tapuiten. Dioxines lossen slecht op in water en planten kunnen geen dioxines opnemen. Bovengrondse planteneters, zoals sprinkhanen en rupsen uit dezelfde natuurterreinen, bevatten dan ook nauwelijks dioxines.

Larve van een rozenkever (foto: Remco Versluijs)

Grondfoeragerende zangvogels

Roodborsttapuit (foto: IVN Vecht en Plassengebied)

De ophoping via bodembewonende insecten leidt uiteindelijk tot hoge concentraties van dioxines in eieren van tapuiten. Het feit dat ook in eieren van graspiepers en roodborsttapuiten hoge concentraties dioxines worden aangetroffen, doet vermoeden dat de hele groep van grondfoeragerende zangvogels bloot staat aan dioxines via hun dieet. Waarschijnlijk zijn verschillen in de hoeveelheden bovengrondse ('dioxinevrije') en ondergrondse ('dioxinerijke') prooien in het dieet van zangvogels sturend in de mate van blootstelling aan dioxines.

Vervolg vragen

Voor andere vogelsoorten die prooien uit organische bodems eten, is nog onbekend of hoge dioxinegehalten in eieren voorkomen, alsook of de dioxines bij de onderzochte soorten verantwoordelijk zijn voor de aangetroffen effecten op eieren en embryo's. Daarnaast is het de vraag of door aangepaste beheermaatregelen kan worden gestuurd op een groter aanbod van dioxinevrije prooien. Het aandeel van deze prooien in het zangvogelmenu kan dan stijgen, waardoor er minder dioxines worden gegeten.

Dit onderzoek is uitgevoerd door Stichting Bargerveen in opdracht van de landelijke en provinciale overheden en een aantal terreinbeherende organisaties. Het volledige rapport kan in pdf worden gedownload op de website van Stichting Bargerveen.

Tekst: Marijn Nijssen & Herman van Oosten, Stichting Bargerveen

Foto's: Remco Versluijs, Stichting Bargerveen; IVN Vecht & Plassengebied

TT vergadering in 't Victorhuis

8 mei 2014

Ledenmutaties 2014.

Nieuwe leden (soort J=jeugd/N=normaal lid/G=gastlid)

Naam   Woonplaats   lid per   soort

Opzegging lidmaatschap   per 1-1-2015

Geon Handels Onderneming

Speciaalzaak voor de vogelliefhebber

Voor al uw voeders voor zaadeters, kromsnavel, vruchten- en insecteneters

en alle toebehoren

de Roysloot 4-b
2231 NZ Rijnsburg

Tel: 071-7850396
Mob: 06-54285695

www.geonshopping.nl

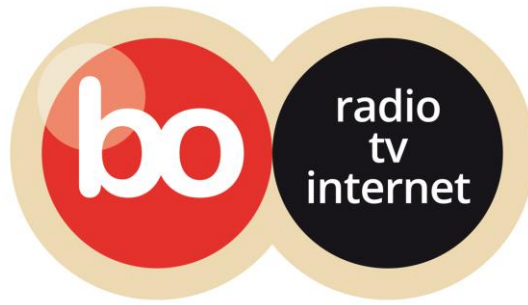
GEON

Schrijf ook eens wat

SUDOKU nummer 1.

		8			6			2
1	4			5				
			3		2			5
	6			8	5			4
4	8		7					
7		1		9		5		3
				3		4	2	
		6	8				1	
3	9			6	1			

de omroep van de bollenstreek!

Bo is een afkorting voor Bollenstreek Omroep. Wij zijn de omroep voor Noordwijk, Noordwijkerhout, Teylingen, Lisse en Hillegom.

Bo brengt dagelijks:

- Een tv-krant (kanaal 43 van Ziggo digitaal)
- Radio (105.3 FM in de ether en 88.1 op Ziggo kabel)
- Een website: www.bollenstreekomroep.nl
- Twitter
- Een app (naam app is DLO en vervolgens kiezen voor Bo)
- TV-programma's (elke dinsdagavond vanaf 19.00 uur)
- Bollenstreekomroep Teletekst blz 741.

SUDOKU nummer 2.

2		1					8	
		3						2
9	8				3			
6				8	2			
	1		3		4		2	
			7	6				3
			9				6	4
5							9	
	2						7	1

Vogelbeurzen in de regio

Vogelvereniging Haarlemmermeer te Zwanenburg

Iedere 2^e zaterdag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:00 uur

Marialaan 86, Zwanenburg

Inlichtingen: W. Lemmers 023-5390023

+++++

Vogelvereniging Zang en Kleur Boskoop

Iedere 1^e zaterdag vd maand september t/m april van 09:00 tot 13:00 uur

Het Plantariumgebouw, Italielaan 4, Hazerswoudedorp

Inlichtingen: www.vogelmarkt.nl

+++++

Vogelvereniging De Diamantvink te Oude Wetering

Iedere 2^e zaterdag vd maand september t/m mei van 12:00 tot 16:00 uur

Clubgebouw de Diamantvink te Oude Wetering

Inlichtingen: Hans van Egmond 071-3315023

+++++

Vogelvereniging De Rijsenvogel te Rijsenhout

Iedere 2^e zondag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:30 uur

Clubgebouw SCW konnetlaantje, Rijssenhout

Inlichtingen A. de Waal 0297-329176

+++++

Vogelvereniging De Kolibri Noordwijkerhout

Iedere laatste zaterdag vd maand augustus t/m mei van 12:00 tot 16:00 uur

't Victorhuis, Maandagsewetering te Noordwijkerhout

Inlichtingen Piet vd Berg 06-24877001

+++++

Vogelvereniging van Vogelvrienden voor Aalsmeer e.o.

Iedere 4^e zondag vd maand augustus t/m mei van 10:00 tot 13:30 uur

Wellant college MBO, Linnaeuslaan 2, 1431 JV Aalsmeer

Inlichtingen 06-10666878 (secretaris)

+++++

Kent u nog een beurs in de buurt die het vermelden waard is, geef dan dat door aan de redactie via secretaris@dekolibri.com

**Artikelen of andere zaken voor het maandblad
inleveren voor 22 mei 2014.**

Eieren zoeken langs zee

Met Pasen wordt er natuurlijk vooral naar paaseieren gezocht. Maar op het strand en in zee kun je nu ook allerlei bijzondere eitjes vinden. Bijna alle zeedieren komen uit een ei; vissen, zeeslakken, krabben en wormen. Door de storm begin deze week zijn er bijvoorbeeld veel eikapsels van de wulk aangespoeld. Deze zeeslak legt zijn eieren in grote pakketten van aan elkaar geplakte eizakjes op de bodem van de zee. In elk eizakje zitten tientallen eitjes. Bij harde wind kunnen de eipakketten op het strand aanspoelen. In sommige van deze aangespoelde pakketjes kun je de eitjes nog zien zitten en soms zelfs de net uitgekomen slakjes.

Aangespoelde eieren

Maar er zijn in deze tijd van het jaar nog meer aangespoelde eieren op het strand te vinden. Inktvissen, zoals zeekatten en pijlinktvissen, leggen hun eisnoeren op de zeebodem vast op harde voorwerpen zoals stenen en scheepswrakken. Soms slaan ze los en komen ze op het strand terecht. Meestal vind je deze later in het jaar, in mei en juni, maar door het warme voorjaar zijn ze er nu al. Ook lege haaien- en roggeneikapsels kun je op het strand tegenkomen.

Eikapsel van een wulk op het strand (foto: Oscar Bos)

Fotogeniek

Bij laag water kun je ook eitjes op het wad zien liggen. Veel van die Waddenzee-eieren hebben felle kleuren of bijzondere vormen. Leuk om te fotograferen! Vaak zijn de eitjes in kleine pakketjes verpakt. Het volwassen dier maakt er een slijmlaagje omheen. Zo zijn ze beter beschermd tegen de ruwe omstandigheden in zee. Ze zitten meestal vastgeplakt aan wieren, stenen of ander stevig materiaal. In het vroege voorjaar zijn de meeste eitjes te vinden, aan het eind van de lente zijn ze uitgekomen.

Aangespoelde eisnoeren van een pijlinktvis (foto: Foto Fitis, Sytske Dijkse)

Oranje kaviaar

Op het wad vallen de heldergroene eipakketjes van de gestippelde dieseltreinworm het

meeste op. De worm zelf vind je niet vaak, maar de eitjes wel! Net zulke pakketjes, maar dan oranje, maakt de wadpier. Vissen leggen soms ook oranje eitjes. Zo maken zeedonderpadden heel opvallende oranje klontjes, het lijkt wel oranje kaviaar! En dan zijn er nog eieren van zeenaaktslakken, die hun piepkleine eitjes in kantachtige patroontjes leggen. Als je met Pasen dus klaar bent met paaseieren zoeken op het land, kun je doorgaan met de eieren in zee!

Eipakket van de gestippelde dieseltreinworm (foto: Foto Fitis, Sytske Dijkse)

Eieren van de zeedonderpad (foto: Foto Fitis, Sytske Dijkse)

Tekst: [Ecomare](#)

Foto's: Oscar Bos; [Foto Fitis, Sytske Dijkse](#)

VOGEL- EN DIERVOEDERS TEGEN SCHERPE PRIJZEN

25 kgr	Kanariezaad	€ 26,50
25 kgr	Tropenzaad	€ 22,75
25 kgr	Parkietenzaad	€ 21,00
25 kgr	Gr. Parkietenzaad	€ 22,50
25 kgr	Volierezaad	€ 22,50
25 kgr	Wildzangzaad	€ 32,00
25 kgr	Postuurzaad	€ 30,00
25 kgr	Agapornidezaad	€ 22,50
25 kgr	Neophemazaad	€ 22,50
25 kgr	Schelpenzand	€ 8,00
25 kgr	Beukensnips	€ 7,50
25 kgr	Witte snips	€ 9,75
5 kgr	Cede kan. of Parkiet	€ 18,50
5 kgr	Wittemolen eivoer	€ 14,50
2 kgr	Trosgierst Chinees	€ 8,00
15 kgr	Trosgierst Chinees doos	€ 35,00
25 kgr	Wittemolen eivoer	€ 60,00

Ook Himbergen en Witte molen voedders

Alle broed en nest materialen

Cor van Schaik
Eikenlaan 2
Harmelen
Tel. 0348 - 441920

Standhouder op Vogelmarkt V.V. De Kolibri te Noordwijkerhout.

Schrijf ook eens een stukje over uw vogels.

Knelpunten voor soorten in het natte zandlandschap

Herstelmaatregelen in natte natuurgebieden hebben mooie resultaten opgeleverd. Toch hebben veel planten- en diersoorten van vennen, venen en natte heide het moeilijk. Door kennis en ervaringen van natuurbeheerders en specialisten te bundelen en de terreinen waar deze soorten toenemen of juist achteruit gaan met elkaar te vergelijken, zijn de belangrijkste knelpunten nu in kaart gebracht. Vooral soorten aan de minst vochtige kant van het 'natte zandlandschap' blijken lastige klanten.

Watersnip (foto: IVN Vecht & Plassengebied)

Planten en diersoorten die afhankelijk zijn van vochtige tot natte omstandigheden kennen een positievere trend dan soorten van drogere omstandigheden van het 'natte zandlandschap'. Zo hebben veenmossen, libellen en watersnip geprofiteerd van hydrologisch herstel. Heischrale milieus en de minst vochtige delen van natte heide zijn gevoelig voor andere problemen dan verdroging en blijken een stuk lastiger te herstellen, evenals overgangssituaties tussen heide en beekdalen en rondom hoogvenen. Dit blijkt uit onderzoek van Stichting Bargerveen, de Unie van Bosgroepen en De Vlinderstichting.

Bloeiende wilg (foto: Joachim Mergeay)

Voedsel

In de drogere delen is vooral het voedselaanbod voor dieren problematisch. Er zijn sterke aanwijzingen dat veranderingen in plantenkwaliteit door verzurende en vermestende depositie doorwerken in de voedselketen en zo ook negatieve gevolgen hebben voor herbivore insecten en hun predatoren. Dit geldt met name voor van nature mineralenarme, niet tot zwak gebufferde milieus. Het verdwijnen van het korhoen en de wulp staat symbool voor de verslechtering van het voedselaanbod in het heide- en hoogveenlandschap. Daarnaast is het voedselaanbod voor vlinders, bijen en andere bloembezoekers sterk verarmd als gevolg van een afname van kruiden en vroegbloeiende wilgenstruwelen in (de randen van) het heidelandschap.

Isolatie

Gentiaanblauwtje (foto: Kars Veling)

Natte natuurterreinen zijn daarnaast vaak te klein of liggen geïsoleerd. Vooral voor diersoorten is een negatief effect van deze isolatie aantoonbaar. Zo zijn van de in 1990 bekende populaties van het gentiaanblauwtje vrijwel alleen populaties over die in een netwerkverband voorkomen. Voor planten is isolatie een wat minder groot probleem, maar inteelt in kleine populaties is bekend, bijvoorbeeld van blauwe knoop.

Richtlijnen

In het rapport zijn zeven richtlijnen geformuleerd om herstelbeheer in het natte zandlandschap zo effectief mogelijk uit te voeren. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van het programma Ontwikkeling en Beheer van Natuurkwaliteit (O+BN) van het Ministerie van EZ en uitgevoerd door VBNE. Een uitgebreid artikel over dit onderwerp verschijnt in het april nummer van het Vakblad voor Bos en Natuurbeheer. Het volledige rapport is te downloaden (5,41 MB) op de site van Natuurkennis.nl.

Tekst: Marijn Nijssen & Gert Jan van Duinen, Stichting Bargerveen
Foto's: IVN Vecht en Plassengebied; Joachim Mergeay; Kars veling, De Vlinderstichting

Biodiversiteit in een nestkast

Nestkasten zijn kunstmatige nestgelegenheden en zijn opgehangen om vogelpopulaties te stimuleren. Vaak worden de kasten door ijverige vogelouders gevuld met grote hoeveelheden materiaal, zoals takjes, mos, veren, haren en stukjes menselijk afval. Nestkasten zijn ook erg in trek bij allerlei insecten en andere kleine dieren: een groot aantal soorten vindt hier een comfortabel leefgebied en een gedekte tafel.

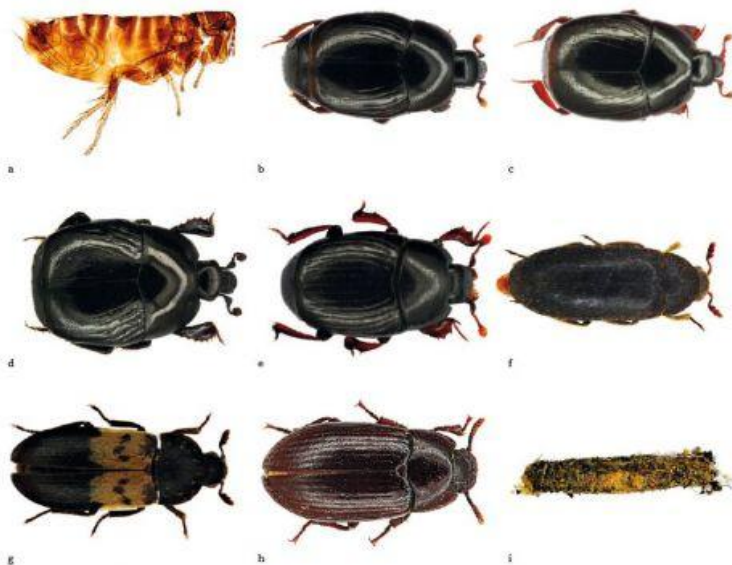
De Natuur- en Vogelwacht 'De Vijfheerenlanden' onderzoekt de biodiversiteit in het gebied tussen Vianen, Leerdam en Gorinchem. In een recent artikel in Entomologische Berichten worden de insecten en andere kleine dieren besproken die zij hebben gevonden in zestien nestkasten. In totaal werden 904 individuele dieren uit veertien orden gedetermineerd!

Zeven van nestmateriaal (foto: Frank van Nunen)

De vogelvlo was algemeen in de nesten en is een parasiet van vogels. Dit insect zuigt bloed van de vogels en de larven kunnen zich in het nestmateriaal ontwikkelen. De andere gevonden soorten zijn echter geen parasieten. Veel insecten eten van het aanwezige dierlijke nestmateriaal: veren, poep en eetresten van de vogeljongen. Goede voorbeelden daarvan zijn verscheidene soorten spiegelkevers, spekkevers en zwartlijven. Ook zijn enkele rupsen van microvlinders gevonden waarvan bekend is dat ze veren en haren eten.

De parasitaire vogelvlo en insecten die van dierlijk materiaal leven (foto: Cees Gielis)

Andere diertjes profiteren juist van het plantaardige materiaal en de schimmels die daar op voorkomen, zoals het zilvertisje, stofluizen en miljoenpoten. Dan zijn er natuurlijk ook nog predatoren die op de nestenkasten afkomen omdat de eerder genoemde diertjes daar een goede voedselbron vormen: spinnen,

pseudoschorpioenen en oorwormen. In twee nesten van de pimpelmees waren grote aantallen van de gewone oorworm aanwezig en ook honderden

vervellingshuidjes van deze dieren. Opvallend was dat in deze twee nesten het aantal vlooiën erg laag was; waarschijnlijk houden de oorwormen de populatie van de parasitaire vogelvlo in toom.

Nog meer gevonden insecten uit vogelnestkasten (foto: Cees Gielis)

Er werden ook allerlei dieren gevonden die niet specifiek in nestkasten leven, maar daar per ongeluk terecht zijn komen. Het gaat om soorten die door de oudervogels naar het nest zijn gebracht om

als voedsel te dienen voor de jongen, maar om de een of andere reden niet zijn opgegeten. Daarnaast komen er flink wat ‘toevallige passanten’ in nestkasten voor. Het gaat om soorten die in bomen leven en in de nestkast een goede schuilgelegenheid vinden. Voorbeelden zijn hooiwagens en pissebedden.

Er wordt door sommige vogelliefhebbers wel aangeraden om de nestkasten in de herfst leeg te schudden en schoon te vegen. Bij de aanwezigheid van vogelvlooiën wordt soms zelfs geopperd om de kast met spiritus in te wrijven. Voor een ecooloog kan het natuurlijk niet soortenrijk genoeg zijn in de nestkast en vormt de vogel slechts een onderdeel van een divers en boeiend minibiotoop. In deze discussie is het wellicht handig om vergelijkend onderzoek uit te voeren naar de geleedpotigenfauna van nestkasten en natuurlijke nesten. Dit kan inzicht geven of er in nestkasten een andere talrijkheid of soortengemeenschap van insecten te vinden is. Met het schoonmaken van nestkasten wordt in elk geval een hele gemeenschap aan dieren, elk met een eigen reden om in die nestkast te verblijven, benadeeld.

Tekst: Jinze Noordijk, [EIS Kenniscentrum Insecten](#)

Foto's: Frank van Nunen & Cees Gielis, [Natuur- en Vogelwacht 'De Vijfheerenlanden'](#)

Bron: C. Gielis, F. van Nunen & P. Solleveld 2014. De insectenfauna van enkele vogelnestkasten. Entomologische Berichten 74: 81-88.

Vogelbestand

Parkieten	Patagonische Rotsparkiet	R.Westgeest	071-5765565
Parkieten	Pennant rosella	P.C.v.d.Berg	0252-377455
Parkieten	Pruimkop parkiet	H.J.Haasnoot	0252-377097
Parkieten	Pruimkop parkiet	J.P.C.M.Nederpel	06-51612036
Parkieten	Pruimkop parkiet	G.P.M.Ruigrok	0252-517013
Parkieten	Pruimkop parkiet	G.C.Wesseling	0252-370602
Parkieten	Pruimkop parkiet	B.J.Zwetsloot	0252-216636
Parkieten	Roodrug parkiet	P.C.v.d.Berg	0252-377455
Parkieten	Roodrug parkiet	N.A.C.Duindam	0252-375227
Parkieten	Roodrug parkiet	R.Rotteveel	06-14965884
Parkieten	Roodrug parkiet	B.J.Zwetsloot	0252-216636
Parkieten	Roodvleugel	P.C.v.d.Berg	0252-377455
Parkieten	Roodvleugel	P.N.M.v.Hage	0252-375118
Parkieten	Roodvleugel	E.C.Hulsebosch	0252-523565
Parkieten	Roodvleugel	B.J.Zwetsloot	0252-216636
Parkieten	Splendid parkiet	J.H.M.van Berkel	071-4088770
Parkieten	Splendid parkiet	J.H.R.v.Gulik	071-3618142
Parkieten	Splendid parkiet	E.C.Hulsebosch	0252-523565
Parkieten	Splendid parkiet	C.de Mooij	0252-216823
Parkieten	Splendid parkiet	K.v.d.Niet	071-3614811
Parkieten	Splendid parkiet	A.J.M.Wijnands	0252-372950
Parkieten	Stanley rosella	P.C.v.d.Berg	0252-377455
Parkieten	Swift parkiet	W.P.Anthonissen	0252-375668
Parkieten	Swift parkiet	J.H.M.van Berkel	071-4088770
Parkieten	Swift parkiet	H.J.Haasnoot	06-22634328
Parkieten	Swift parkiet	E.C.Hulsebosch	0252-523565
Parkieten	Swift parkiet	G.P.M.Ruigrok	0252-517013
Parkieten	Swift parkiet	C.v.d.Valk	0252-372545
Parkieten	Swift parkiet	J.G.M.v.d.Veek	06-12777197

Geef uw vogels op bij coördinator Vogelbestand

Henk Haasnoot

*Kijk ook eens of uw bestand is veranderd
en geef ook de wijzigingen door.*

**Hano voor uw dier
Ook voor alle voeders
voor hobbydieren**

PLETTERIJ 1
2211 JT NOORDWIJKERHOUT
TEL 0252 37 29 37

MA T/M WO 9:00 - 18:00
DO EN VR 9:00 - 21:00
ZATERDAG 9:00 - 17:00

WWW.HANO.NL
VOLOP GRATIS
PARKEERGELEGENHEID

DE GROOTSTE EN VOORDELIGSTE IN DIERVOEDING

VAN DER MEER

makelaars & taxateurs

méér
makelaars!

www.vandermeermakelaars.nl

